

EKSMISJA Z POWODU PRZEMOCY

PORADNIK

Wprowadzenie

Stosowanie przemocy w rodzinie jest przestępstwem surowo zabronionym przez polskie prawo karne. Jednak poza sankcjami wynikającymi z Kodeksu karnego, osobę, która się go dopuszcza może także spotkać eksmisja z lokalu mieszkalnego zajmowanego wraz z ofiarą. Osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie ze strony innej osoby wspólnie zajmującej mieszkanie czy dom mogą ubiegać się o eksmisję takiej osoby. Eksmisja sprawcy z zajmowanego wspólnie z ofiarą przemocy lokalu jest formą pomocy, mającą na celu zapewnienie większej ochrony dla ofiar przemocy domowej.

Podstawy prawne eksmisji

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zgodnie z przywołaną ustawą przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Uprawnienie do wystąpienia z wnioskiem rozpoznawanym w opisywanym trybie ma swoją podstawę w przepisie art. 11a ust. 1 tej ustawy zgodnie z którym)każda osoba dotknięta przemocą w rodzinie może zwrócić się do sądu o nakazanie sprawcy przemocy opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania, jeżeli zachowanie sprawcy czyni wspólne zamieszkiwanie szczególnie uciążliwym.

Dla skutecznego złożenia wniosku o eksmisję sprawcy przemocy w rodzinie powinny zostać spełnione następujące przesłanki:

- sprawca przemocy jako osoba wspólnie zamieszkująca z ofiarą (wnioskodawcą) i będąca osobą najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego - czyli małżonkiem, wstępnym, zstępnym, rodzeństwem, powinowatym w tej samej linii lub stopniu, osobą pozostającą w stosunku przysposobienia lub jej małżonkiem, lub osobą pozostającą we wspólnym pożyciu - wniosek może zatem dotyczyć zarówno członka najbliższej rodziny (dziecko, wnuka czy rodzica, a także zięcia czy teścia) jak i osoby pozostającej w nieformalnym związku z wnioskodawcą (partnera czy partnerkę);
- sprawca to osoba stosująca przemoc w rodzinie zgodnie z definicją określoną w ustawie;
- zachowanie sprawcy przemocy domowej sprawia, że wspólne zamieszkiwanie jest szczególnie uciążliwe.

Podkreślić trzeba, że możliwości wystąpienia przez osobę pokrzywdzoną z wnioskiem o nakazanie eksmisji, nie wyłączają takie okoliczności, jak:

- opuszczenie przez osobę dotkniętą przemocą w rodzinie wspólnie zajmowanego mieszkania z powodu stosowania wobec niej przemocy w tym mieszkaniu,
- opuszczenie wspólnie zajmowanego mieszkania przez członka rodziny stosującego przemoc w rodzinie
- jedynie okresowe lub nieregularne pozostawanie osoby stosującej przemoc w rodzinie w mieszkaniu wspólnie z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie.

Celem dokonania eksmisji sprawcy przemocy w rodzinie należy złożyć w sądzie rejonowym właściwym według miejsca zamieszkania, wniosek o zobowiązanie sprawcy przemocy w rodzinie do opuszczenia mieszkania i/lub zakazania zbliżania się do mieszkania.

Złożenie wniosku jest wolne od opłat. Wniosek taki można złożyć na odpowiednim formularzu dostępnym m.in. w załączniku tego poradnika lub na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości – załącznik do Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 listopada 2020 r. (poz. 2106): <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/wzor-wniosku-o-zobowiazanie-osoby-stosujacej-przemoc-w-rodzinie-do-opuszczenia-wspolnie-zajmowanego-mieszkania-i-jego-bezposredniego-otoczenia-lub-zakazanie-zblizania-sie-do-mieszkania-i-jego-bezposredniego-otoczenia>.

W uzasadnieniu wniosku należy wyraźnie i konkretnie opisać sytuację, które wskazują na to, że sprawca wypełnił swoim zachowaniem przesłanki wynikające z omówionej powyżej definicji przemocy w rodzinie, jak również wyjaśnić, dlaczego jego zachowanie czyni wspólne zamieszkiwanie szczególnie uciążliwym. Co istotne, wniosek może być złożony również wówczas, gdy strony faktycznie nie zajmują już wspólnie lokalu – z różnych przyczyn, jak np. opuszczenie mieszkania przez osobę doświadczającą przemocy z obawy przed działaniem sprawcy, przebywanie sprawcy w hotelu czy areszcie. Nie ma również znaczenia to, komu przysługuje tytuł prawny do lokalu – wniosek może złożyć osoba nie będąca najemcą lokalu, czy jego właścicielem.

Rozprawa powinna odbyć się w terminie miesiąca od dnia wpływu wniosku do sądu. Rozstrzygnięcie zapadnie w formie postanowienia, które staje się skuteczne i wykonalne z chwilą jego ogłoszenia, co ma na celu jak najszybszą egzekucję orzeczenia.

Natychmiastowa eksmisja sprawcy przemocy domowej

Oprócz opisanej powyżej procedury związanej z dokonywaną przez Sąd eksmisją sprawcy przemocy domowej, istnieje także instytucja natychmiastowej eksmisji takiej osoby. Wynika ona z art. 15aa ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

Zgodnie z przedmiotowym uregulowaniem - Policjant ma prawo wydać wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie i stwarzającą zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą, nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Te nakazy lub zakazy mogą być wydane łącznie i obowiązują od momentu ich wydania. Jest on niezwłocznie doręczany sprawcy przemocy i także podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Policjant ma prawo wydać nakaz lub zakaz:

- podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu;
- w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy w rodzinie (w szczególności w wyniku zgłoszenia przez osobę dotkniętą przemocą w rodzinie, kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków).

Osobie, wobec której wydany zostanie nakaz lub zakaz przysługuje prawo:

- zabrania ze sobą jedynie przedmiotów osobistego użytku i służących do świadczenia pracy oraz będących jej własnością zwierząt domowych;
- jednorazowa możliwość zabrania z mieszkania w późniejszym terminie mienia stanowiącego jej własność, w obecności policjanta i po uzgodnieniu terminu z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie;
- złożenia zażalenia do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce położenia wspólnie zajmowanego mieszkania w związku z wydaniem nakazu lub zakazu.

Osoba, wobec której wydany zostanie nakaz lub zakaz będzie dodatkowo zobowiązana:

- do wskazania Policji deklarowanego miejsca swego pobytu;
- w miarę możliwości numeru telefonu;
- informowania o każdorazowej zmianie w powyższym zakresie.

W okresie obowiązywania nakazu lub zakazu policjanci są zobligowani do co najmniej trzykrotnego sprawdzenia, czy są one respektowane. Za niestosowanie się osoby do wydanego przez Policję zakazu lub nakazu, kodeks wykroczeń przewiduje karę aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny i zastosowanie trybu przyspieszonego wobec sprawcy tego wykroczenia.

Nakaz lub zakaz tracą moc po upływie 14 dni od ich wydania, chyba że w czasie ich obowiązywania sąd udzieli zabezpieczenia w sprawach o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazanie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Zobowiązania utracą również moc w przypadku, gdy osoba

stosująca przemoc w rodzinie, wobec której wydano nakaz lub zakaz, zostanie zatrzymana w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa, a następnie zastosowany zostanie wobec niej środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania lub nakazania okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym.

Warto pamiętać, iż osoba dotknięta przemocą w rodzinie i składająca wniosek o eksmisję sprawcy tej przemocy będzie obowiązana wraz z innymi pełnoletnimi mieszkańcami lokalu, do uiszczania czynszu oraz innych opłat związanych z korzystaniem z lokalu w okresie niezamieszkiwania w nim sprawy. Bowiem sprawca w okresie niezamieszkiwania w lokalu na skutek postanowienia eksmisyjnego nie ponosi odpowiedzialności za uiszczenie przedmiotowych opłat, chyba, że ciąży na nim obowiązek alimentacyjny wobec wnioskodawcy lub innych pełnoletnich mieszkańców.

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

Art. 13 ust. 2 ww. ustawy stanowi, że współlokator może wytoczyć powództwo o nakazanie przez sąd eksmisji małżonka, rozwiedzionego małżonka lub innego współlokatora tego samego lokalu, jeżeli ten swoim rażąco nagannym postępowaniem uniemożliwia wspólne zamieszkiwanie.

Przepis ten ma zastosowanie jedynie do takich lokali, które małżonkowie, byli małżonkowie zajmują wspólnie jako lokatorzy w rozumieniu przepisu art. 2 ust. 1 pkt. 1 ww. ustawy, a więc używają lokal jako najemcy lub na podstawie innego tytułu prawnego bez posiadania prawa własności.

Zgodnie z powołanym przepisem pozew o eksmisję z uwagi na rażąco naganne postępowanie uniemożliwiające wspólne zamieszkiwanie można złożyć przeciwko małżonkowi, byłemu małżonkowi oraz innemu współlokatorowi tego samego lokalu.

Pozew należy złożyć w wydziale cywilnym sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania pozwanego. Opłata sądowa od pozwu wynosi 200 zł. Jeżeli strona nie jest w stanie ponieść opłaty, należy złożyć wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych.

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Art. 58 § 2 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego nakłada na sąd orzekający o rozwodzie obowiązek wydania rozstrzygnięcia o sposobie korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania przez czas wspólnego w nim zamieszkiwania rozwiedzionych małżonków. W wypadkach wyjątkowych, gdy jeden z małżonków swym rażąco nagannym postępowaniem

uniemożliwia wspólne zamieszkiwanie, sąd może nakazać jego eksmisję na żądanie drugiego małżonka.

Oznacza to, że w trakcie procesu rozwodowego małżonek może żądać nakazania eksmisji drugiego małżonka niezależnie od tytułu prawnego uprawniającego do wspólnego zajmowania lokalu. Nie można jednakże orzec eksmisji małżonka, któremu przysługuje prawo do lokalu stanowiącego jego majątek osobisty.

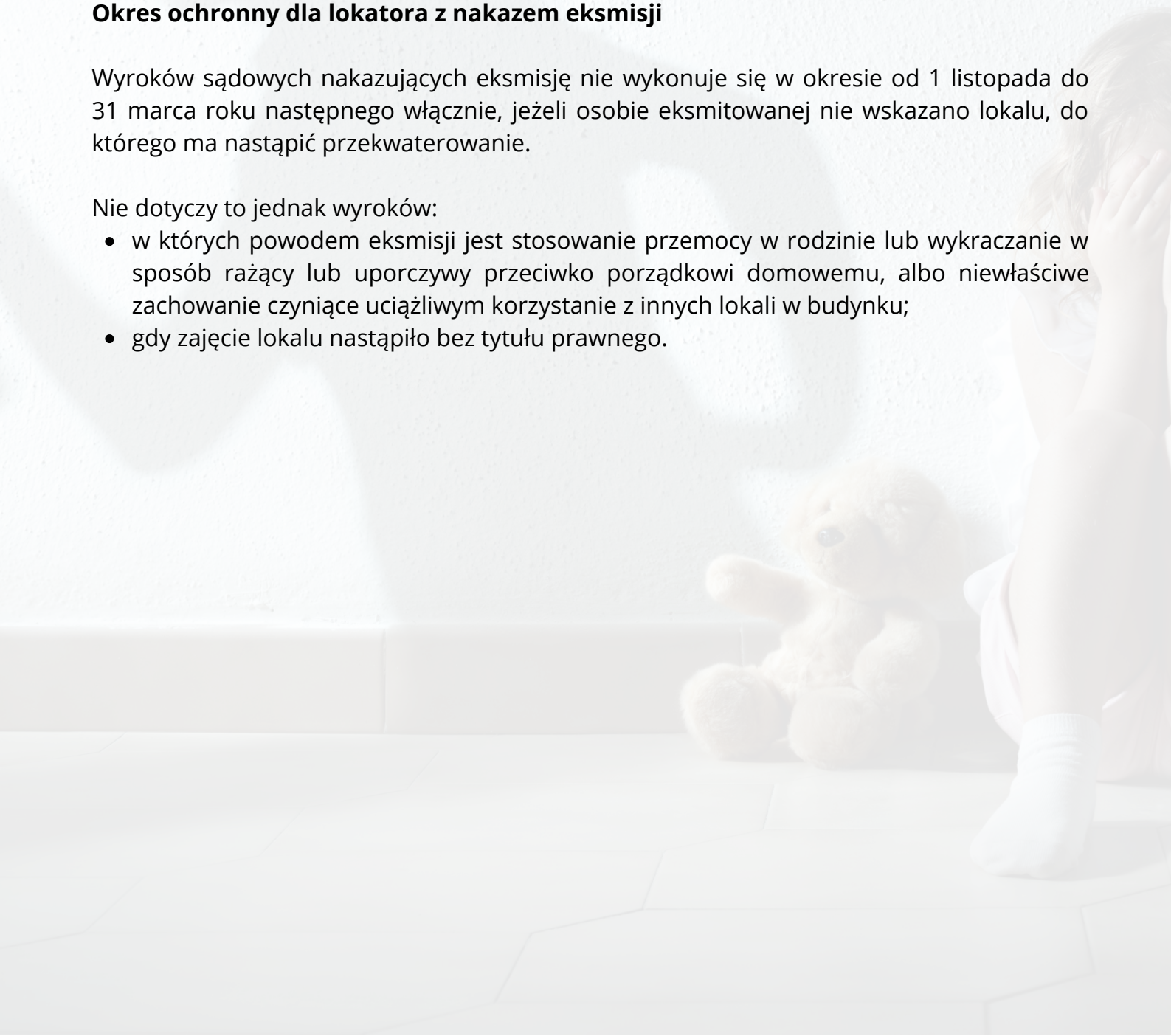
Orzeczenie eksmisji byłego małżonka w wyroku rozwodowym nie przesądza o sposobie podziału majątku wspólnego. Może się zatem okazać, że w wyniku postępowania o podział majątku dorobkowego, mieszkanie przypadnie temu małżonkowi, który był z niego uprzednio eksmitowany.

Okres ochronny dla lokatora z nakazem eksmisji

Wyroków sądowych nakazujących eksmisję nie wykonuje się w okresie od 1 listopada do 31 marca roku następnego włącznie, jeżeli osobie eksmitowanej nie wskazano lokalu, do którego ma nastąpić przekwaterowanie.

Nie dotyczy to jednak wyroków:

- w których powodem eksmisji jest stosowanie przemocy w rodzinie lub wykraczanie w sposób rażący lub uporczywy przeciwko porządkowi domowemu, albo niewłaściwe zachowanie czyniące uciążliwym korzystanie z innych lokali w budynku;
- gdy zajęcie lokalu nastąpiło bez tytułu prawnego.

Załącznik:

Wniosek o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazanie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia

**Załącznik do Rozporządzenia
Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 listopada 2020 r. (poz. 2106)**

WZÓR

UWAGA! PRZED WYPEŁNIENIEM NALEŻY DOKŁADNIE ZAPOZNAĆ SIĘ Z POUCZENIAMI

Wniosek o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazanie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia	Data wpływu (wypełnia sąd)
P o u c z e n i e 1. Wniosek należy wypełnić czytelnie, bez skreśleń i poprawek. 2. Każdą rubrykę niezacieniowaną należy wypełnić albo skreślić. Jeżeli po wpisaniu treści w rubryce pozostało wolne miejsce, należy je skreślić w sposób uniemożliwiający dopisywanie. 3. Do wniosku należy dołączyć załączniki w oryginale lub odpisie dla sądu oraz odpisy wniosku i załączników dla osób uczestniczących w sprawie. 4. W <u>przypadku</u> gdy treść nie mieści się w odpowiednich rubrykach, ciąg dalszy zamieszcza się na kolejnych, ponumerowanych kartach formatu A4, ze wskazaniem uzupełnianej rubryki. Pod dodaną do wniosku treścią należy złożyć podpis.	
1. Sąd rejonowy, do którego jest składany wniosek	
2. Wnioskodawca	
2.1. Imię i nazwisko:	

2.2. Miejsce zamieszkania i adres (można dodatkowo podać numer telefonu lub adres poczty elektronicznej):
2.3. Numer PESEL, jeżeli został nadany:
2.4. Adres wnioskodawcy do doręczeń, jeżeli jest inny niż wskazany w rubryce 2.2:
3. ☐ Przedstawiciel ustawowy wnioskodawcy ☐ Pełnomocnik wnioskodawcy (należy zaznaczyć właściwe okienko, gdy wniosek składa przedstawiciel ustawowy lub pełnomocnik wnioskodawcy)
3.1. Imię i nazwisko:
3.2. Adres do doręczeń w przypadku wyznaczenia przedstawiciela ustawowego, jeżeli jest inny niż wskazany w rubryce 2.2 lub 2.4 (można dodatkowo podać numer telefonu lub adres poczty elektronicznej):
4. Uczestnik (dane osoby, której dotyczy wniosek)
4.1. Imię i nazwisko:
4.2. Miejsce zamieszkania i adres (można dodatkowo podać numer telefonu lub adres poczty elektronicznej):
4.3. Numer PESEL lub data urodzenia, jeżeli są znane:
5. Wniosek i uzasadnienie
5.1. Wniosek
Wnoszę o (jeżeli wnioskodawca domaga się, aby sąd wydał orzeczenie jedynie w zakresie zobowiązania lub jedynie w zakresie zakazu, niepotrzebny punkt z dwóch wskazanych poniżej należy skreślić):

- 1) zobowiązanie uczestnika do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia;
- 2) zakazanie uczestnikowi zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

5.1.1. Oznaczenie mieszkania
(należy wpisać adres, którego mają
dotyczyć zobowiązanie lub zakaz):

5.1.2. Oznaczenie bezpośredniego otoczenia
mieszkania
(należy wskazać w sposób opisowy otoczenie,
którego mają dotyczyć zobowiązanie lub zakaz,
przez wskazanie obszaru lub odległości, które
uczestnik będzie zobowiązany zachować):

5.2. Uzasadnienie

5.2.1. W chwili składania wniosku (niepotrzebny punkt z czterech wskazanych poniżej należy skreślić):

- 1) wnioskodawca i uczestnik zamieszkują razem pod adresem wskazanym w rubryce 5.1.1 niniejszego wniosku;
- 2) uczestnik opuścił wskazane mieszkanie, a wnioskodawca w nim zamieszkuje;
- 3) wnioskodawca opuścił wskazane mieszkanie, a uczestnik w nim zamieszkuje;
- 4) uczestnik okresowo lub nieregularnie przebywa we wskazanym mieszkaniu, a wnioskodawca w nim zamieszkuje.

W mieszkaniu tym zamieszkują także (wskazać imię i nazwisko oraz wiek w przypadku osób małoletnich):

.....

.....

.....

.....

.....

5.2.2. Postępowanie uczestnika czyni szczególnie uciążliwym wspólne z nim zamieszkiwanie (należy opisać zachowanie uczestnika, które czyni szczególnie uciążliwym wspólne z nim zamieszkiwanie, dodatkowo jeżeli w związku z niewłaściwym zachowaniem uczestnika były podejmowane interwencje Policji lub Żandarmerii Wojskowej, należy je wskazać):

.....

5.2.3. Wnoszę o przeprowadzenie dowodu z

(wraz z oznaczeniem dowodu należy wyszczególnić fakty, które mają zostać wykazane tym dowodem; jeżeli wnioskodawca domaga się, aby sąd przeprowadził dowody jedynie w wybranym zakresie, niepotrzebny punkt ze wskazanych poniżej należy skreślić):

1) zeznań świadków (należy wskazać imię i nazwisko oraz adres świadka):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2) dokumentów (np. zaświadczenia lekarskie, dokumenty potwierdzające interwencje Policji lub Żandarmerii Wojskowej; jeżeli przed sądem toczyły się sprawy związane z przemocą w rodzinie, należy podać sąd i sygnaturę akt):

.....

.....

.....

.....

.....

3) przesłuchania uczestników:

.....

.....

.....

.....

.....

4) innych:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.3. Wniosek o udzielenie zabezpieczenia przez przedłużenie obowiązywania nakazu lub zakazu (tę rubrykę formularza wypełniają jedynie wnioskodawcy, którzy domagają się udzielenia zabezpieczenia przez przedłużenie obowiązującego nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub obowiązującego zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, wydanych uprzednio przez Policję lub Żandarmerię Wojskową; pozostali wnioskodawcy skreślają rubrykę 5.3)

Wnoszę o udzielenie zabezpieczenia przez przedłużenie obowiązywania (jeżeli wnioskodawca domaga się, aby sąd wydał orzeczenie o zabezpieczeniu wyłącznie w odniesieniu do nakazu albo wyłącznie w odniesieniu do zakazu, niepotrzebny punkt z dwóch wskazanych poniżej należy skreślić):

1) nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia;

2) zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia

na obszarze/na odległość (należy wskazać obszar lub odległość, które uczestnik będzie zobowiązany zachować, jeżeli wniosek dotyczy innego obszaru lub innej odległości niż określone w nakazie lub zakazie):

wydanego/wydanych przez (należy wskazać organ, który wydał nakaz lub zakaz, a niepotrzebny punkt z dwóch wskazanych poniżej – skreślić):

1) Policję, dnia

2) Żandarmerię Wojskową, dnia

na czas (należy wskazać okres zabezpieczenia, a niepotrzebny punkt z dwóch wskazanych poniżej – skreślić):

1) do dnia

2) trwania postępowania.

5.4. Uzasadnienie wniosku o udzielenie zabezpieczenia przez przedłużenie obowiązywania nakazu lub zakazu (wypełnić tylko w przypadku zgłaszania wniosku opisanego w rubryce 5.3)

5.4.1. Dnia został wydany wobec uczestnika (jeżeli został wydany tylko nakaz albo zakaz, zbędny punkt należy skreślić):

1) nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,

2) zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

5.4.2. Wyjaśnienie, dlaczego wydane przez Policję lub Żandarmerię Wojskową nakaz lub zakaz nadal powinny obowiązywać:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.5. Wniosek o udzielenie zabezpieczenia (nie były uprzednio wydane nakaz ani zakaz)

(tę rubrykę formularza wypełniają jedynie wnioskodawcy, którzy domagają się udzielenia zabezpieczenia, kiedy nakaz opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia ani zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia nie były uprzednio wydane przez Policję lub Żandarmerię Wojskową; pozostali wnioskodawcy skreślają rubrykę 5.5)

Wnoszę o udzielenie zabezpieczenia przez

(jeżeli wnioskodawca domaga się, aby sąd wydał orzeczenie o zabezpieczeniu wyłącznie w odniesieniu do zobowiązania albo wyłącznie w odniesieniu do zakazu, niepotrzebny punkt z dwóch wskazanych poniżej należy skreślić):

1) zobowiązanie uczestnika do natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia;

2) zakazanie uczestnikowi zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia

na obszarze/na odległość (należy wskazać obszar lub odległość, które uczestnik jest zobowiązany zachować):

na czas (należy wskazać okres zabezpieczenia, a niepotrzebny punkt z dwóch wskazanych poniżej – skreślić):

1) do dnia

2) trwania postępowania.

5.6. Uzasadnienie wniosku o udzielenie zabezpieczenia (tę rubrykę formularza wypełniają jedynie wnioskodawcy, którzy zgłaszają wniosek z rubryki 5.5; pozostali wnioskodawcy skreślają rubrykę 5.6)

Fakty uzasadniające udzielenie zabezpieczenia:	
6. Załączniki (należy wymienić wszystkie dokumenty dołączone do wniosku, a niepotrzebne – skreślić)	
Kopia wniosku o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego z urzędu wraz z oświadczeniem o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania (dotyczy osób, które wnoszą o ustanowienie adwokata lub radcy z urzędu, w związku z faktem, że nie są w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia pełnomocnika bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny; wzór do pobrania w siedzibach sądów i ze stron internetowych sądów).	
7. Imię i nazwisko (czytelne) osoby lub osób składających wniosek oraz podpis	8. Miejscowość i data

POUCZENIE

1. Formularze są dostępne w budynkach sądów rejonowych i okręgowych, w Internecie pod adresami www.ms.gov.pl i www.funduszsprawiedliwosci.gov.pl oraz na stronach internetowych sądów rejonowych, sądów okręgowych i sądów apelacyjnych.
2. Wniosek nie musi być złożony na formularzu (art. 5603 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego).
3. Wniosek należy złożyć w sądzie rejonowym właściwym ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy, a w braku miejsca zamieszkania – w sądzie miejsca jego pobytu (art. 508 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego).
4. Wnioskodawca jest zwolniony od uiszczenia kosztów sądowych.
5. Zgodnie z art. 165 § 2 w zw. z art. 13 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego nadanie pisma w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe lub w placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej jest równoznaczne z wniesieniem go do sądu (datą wniesienia jest data nadania).
6. Niezachowanie warunków formalnych pisma, które uniemożliwia nadanie mu dalszego biegu, powoduje wezwanie do uzupełnienia braków w terminie tygodniowym. Jeżeli braki nie zostaną w tym terminie uzupełnione, pismo podlega zwrotowi. Taki skutek nie następuje jedynie w wypadku, gdy do wniosku lub innych pism nie dołączono odpisów. Wówczas odpisy sporządza i doręcza sąd (art. 5604 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego).